

د بنځو او کوچنیانو پروراندې د تاوتریخوالي رپوټ ورکولو لپاره لارښوونې

د 2019 کال د ویکتوریا ګڼه

Our WATCH
End violence against Women And Their Children

ژبه

- "دبنځو پروراندې تاوتریخوالی" (VAW) هر هغه عمل ته ویل کیږي چې د جنسیت پر بنسټ تاوتریخوالی وي او په عامه یا شخصي توګه بنځو ته تاوان ورسوي. پدغه کې د کورنۍ تاوتریخوالی او د پردیو/کورنۍ تاوتریخوالی (د بېلګې په توګه د یوه همکار یا پردی لخوا ترسره شوی) تاوتریخوالی راځي.
- "د کورنۍ تاوتریخوالی (FV)" هغه اصطلاح ده چې د کورنۍ په پراخې شبکې کې منځ ته راغلي تاوتریخوالي ته ویل کیږي (د بېلګې په توګه د کورنۍ غړو/نږدې شریکانو ترمنځ). د ابرو جینانو او تاريس سترايت ټاپو په ټولنو کې، دا اصطلاح د نورو خپلوانو ترمنځ تاوتریخوالي ته هم کارول کیږي.¹
- "د کورنۍ تاوتریخوالي (DV)" اصطلاح یوازې د کورنۍ په چاپېریال کې د دوو اوسنیو یا پخوانیو نږدې کسانو ترمنځ د تاوتریخوالي عمل ته کارول کیږي، او دا اصطلاح په کمه کچه کارول کیږي.

پدې پوه شئ چې څرنگه تاوتریخوالی د تبعیض کچه زیاتوي

د ځواک نه انډولونه چې تبعیض منځ ته راوړي (جنسیتي، نژادي، ورتیایي، جنسیتي کرکه، او نور) کیدای شي دا مانا ولري چې ځینې بنځې په ناانډوله توګه د تاوتریخوالي، د بیاځلي تاوتریخوالي قرباني له کبله اغیزمن کیږي او د تاوتریخوالي رپوټ ورکولو او د تخصصي خدماتو ته د لاسرسي لپاره له اضافي پشمول د سیستماتیک خنډونو سره مخامخ کیږي.²

د بېلګې په توګه د ابرو جینانو بنځې چې معلولیت لري کیدای شي د بل لوري له تبعیض سره مخامخ شي (هغه ډارېږي چې د رپوټ ورکولو پایله به د کوچني له لاسه ورکول وي) او د ورتیا تبعیض (هغه پر خپل ناوره ګټه اخیستونکي ابرو جیني پاملرنه کوونکي باندې تکیه کوي)، ځکه نو هغه د تاوتریخوالي رپوټ نه ورکوي.

تبعیض څرنگه تاوتریخوالی زیاتوي	بیلګې
د هغو بنځو پروراندې چې تبعیض او ظلم تجربه کوي کیدای شي تر زیاتي کچې تاوتریخوالی توجه شي	<ul style="list-style-type: none"> - "د کلتوري برخې له کبله" په پام کې نه نیول کیږي - مذهبي لکینو ته د رجوع کولو له لارې توجه کیږي - "د پاملرنې کوونکي ستړیا" نښې له کبله استثنا ګڼل کیږي
هغې بنځې چې د ظلم له ډیرو بڼو سره مخامخ کیږي ډیری وختونه کلیشه یي ګڼل کیږي	<ul style="list-style-type: none"> - هغوی ته د "لور غو"، "تاوتریخوالي کوونکي"، "مخدره توکو ګټه اخیستونکي" ویل کیږي - د کمزورۍ نښې له کبله، تاوتریخوالی عادي ګڼل کیږي
د نارینو ترمنځ دوستي چې پر هغه تاوتریخوالي ټینګار کوي چې کولای شي په ځینو بنځو باندې ډیر اغیز وکړي	<ul style="list-style-type: none"> - کډوالۍ بنځې کیدای شي د شهوتې او جنسي "بنايسټ" په توګه د نارینو لپاره "بې ځواکه" او "شته" وګڼل شي او کیدای شي د جنسي کارونو ګرځندوی موخي او نژادي جنسي برېښو کارونو لپاره وهڅول شي
ځینې بنځې کیدای شي تر ډیرې کچې د نارینه کنټرول پریکړو نیولو له کبله اغیزمنې شي، ځکه چې خپلواکي محدود کوي	<ul style="list-style-type: none"> - زده کړې او کاري فرصتونو ته د مساوي لاسرسي نشتون له کبله او په پریکړو نیولو کې د نارینو کنټرول توجه کول، ځکه چې "دا د هغوی د کلتور/مذهب برخه ده"

عامي غلط پوهنې

80% is missing?

غلط پوهنه	حقیقت
تاوتریخوالی له الکول، مخدره توکو، رواني روغتیا، ستړیا، کلتور، د معلولو کسانو پاملرنې "بار" یا "یوازې ژر احساسی کیدلو" سره "زیاتېږي"	<ul style="list-style-type: none"> - دا له شواهدو سره برابري نه کوي. ځیرنه نښې هغه 80% نارینه چې د خپل ژوند شریکان وژني هغوی د ژوند شریکانو څخه د ناوړې ګټې اخیستنې تاریخچه درلوده³
ځینې کلتورونه او ټولنیزې - اقتصادي ډلې تر نورو ډیر تاوتریخوالي کوونکي دي	<ul style="list-style-type: none"> - د ټولو ټولنیزو - اقتصادي او کلتوري شالیدونو نارینه د بنځو پروراندې تاوتریخوالي ته لاسه اچوي - بیاځلي رپوټ ورکول دا نښې چې د ابرو جیني بنځو پروراندې تاوتریخوالی یوازې د ابرو جیني نارینو لخوا ترسره کیږي، پداسې حال کې چې له ابرو جیني پرته نارینه هم دا عمل ترسره کوي، په ځانګړې توګه په ښاري سیمو کې⁴
بنځې کولای شي تاوتریخوالی پریږدي "که هغوی وغواړي"	<ul style="list-style-type: none"> - ډیر ناوره تاوتریخوالی، پشمول د وژل، هغه وخت منځ ته راځي کله چې بنځه هڅه کوي ملګرتیا پریږدي

له احصایې څخه د کار اخیستلو لارښوونې

- د Australian Bureau of Statistics شخصي خوندیتوب سروی د دواړو نارینو او بنځو لخوا د تجربه شوي تاوتریخوالي په هکله ډیر هرارخیز مالومات وړاندې کوي.
- د جرمونو مستنده احصایه بشپړه کیسه نه نښي، ځکه چې ډیری هغه کسان چې تاوتریخوالی تجربه کوي پولیس ته رپوټ نه ورکوي.
- د National Community Attitudes سروی د بنځو پروراندې د تاوتریخوالي د چلندونو په هکله په ټوله آسټرالیا کې مالومات وړاندې کوي.

د بنځو او کوچنیانو پر وړاندې د تاوتریخوالي رپوټ ورکولو لپاره لارښوونې

د 2019 کال د ویکتوریا ګڼه

Our WATCH
End violence against Women And Their Children

وکړئ او مه کوئ

لارښوونه	وکړئ	مه کوئ
نوم یې واخله	وکړئ: کارول شوي اصطلاح ګانې "د بنځو پر وړاندې تاوتریخوالی"، "د کورنۍ تاوتریخوالی"، "زړو سره ناوړه چلند"، "له کوچني ناورې ګټې اخیستې ټوکي"، "جنسي تېری" او "وژنه"	مه کوئ: له هغو اصطلاح ګانو کار اخیستل چې تاوتریخوالی کموي یا یې بې اهمیتته کوي (د بیلګې په توګه "بې ثباته ملګرتیا"، یا "د کوچني برېښ کول")
لومړی خوندیتوب	وکړئ: په پام کې درلودل چې کیدای شي آسانه به وي (د بیلګې په توګه د ابرو جینیانو په ټولنو کې یا کلیوالي/سیمه ایزو ځایونو کې) یو کس هغه وخت هم وپېژندل شي کله چې د نه پېژندلو ګام هم اخیستل شوی وي	مه کوئ: د پاته شوي کس خوندیتوب له خطر سره مخامخ کول. د پاته شوي کس یا کسانو په هکله د ځانګړو جزئیاتو شاملول په پام کې نیول، څه منځ ته راغلي، او چیرته، کیدای شي پېژندنه له خطر سره مخامخ کړي
د شواهدو پرېښت ژبه	وکړئ: له هغې ژبې کار اخیستل چې له اوریدونکو سره مرسته کوي په شواهدو پوه شي؛ دا چې د بنځو او د هغوی د کوچنیانو پر وړاندې ډیرې تاوتریخوالی د جنسیتي نابرابروالي له لارې ترسره کېږي: - د بنځو پر وړاندې د نارینو لخوا د تاوتریخوالي توجیه کول، - پر پریکړو د نارینو کنټرول او د بنځو د خپلواکۍ محدودوالی، - سختې جنسیتي کلیشې، او - د بنځو او نارینو دوستۍ ملګرتیا ته بې احترامې چې ټینګار یې پر تاوتریخوالی دی	مه کوئ: له هغې ژبې کار اخیستل چې په غیر عمدي توګه دا نظر ورکوي چې قرباني د هغه څه مسؤل دی چې منځ ته راغلي، پشمول د دي چې ایا هغوی الکول څښل، ناوخته د شپې دباندي و، د شپې یووازي ګرځیده، نور خلک یې لیدل، او نور. مجرم مسوله دی
جدي نه فوق العاده	وکړئ: له احترامانه ژبې او سرلیکو کار اخیستل ترڅو د دغه تاوتریخوالي اهمیت روښانه شي	مه کوئ: د ډیرې دراماتيکې ژبې او ټوکو له لارې تاوتریخوالی فوق العاده کول یا له پامه غورځول، نارینه جزئیات او د پاته شوو انځورونو کمزوري کول
مجرم وپېژني	وکړئ: له فعاله ژبې کار اخیستل ترڅو ټینګار وشي چې یو کس د دغه تاوتریخوالي مسؤل دی، د بیلګې په توګه "یوه سړي میرمن وهلي؛"	مه کوئ: له منفعلې ژبې کار اخیستل چې مجرم ورکوي، د بیلګې په توګه "بنځه وهل شوی"
د ملاتړ اختیارونه شامل کړئ	وکړئ: که دا خوندي وي/له حقوقي پلوه د امکان وړ وي، د قرباني او مجرم ترمنځ اړیکې په ګوته کول ترڅو ستاسې اوریدونکي پدې پوه شي چې د بنځو پر وړاندې ډیرې تاوتریخوالی د هغو لخوا ترسره کېږي چې هغوی یې پېژني	مه کوئ: هغه نظر ځواکمن کول چې بنځې باید خپل چلند وڅاري یا بدل کړي ترڅو د نارینه د تاوتریخوالي مخه ونیسي؛ حساب باید تل له مجرم سره وشي
له مناسبو انځورونو کار واخلي	وکړئ: خپل ځان وپوښئ: - دا انځور کیدای شي د قرباني - پاته شوي کسانو په کورنۍ باندې څه اغیز ولري؟ - آیا زه د جنسیت، نژاد، وړتیا او عمر په هکله مضرې کلیشې خپروم؟	مه کوئ: له یوه لور ځای څخه د پاته شوي کسانو یا قربانیانو انځور واخلي ترڅو کوچني ښکاره شي، له هغوی غوښتنه وکړئ ترڅو خپه ښکاره شي یا له ټولنیزې رسنۍ څخه د لامبو نیکرونو سره انځورونه څخه کار واخلي
کارپوهانو ته مراجعه وکړئ	وکړئ: د بنځو پر وړاندې د تاوتریخوالي په هکله کارپوهانو ته مراجعه وکړئ ترڅو موضوع ته لیکلې بڼه ورکړئ؛ دا ویب پاڼه وګورئ ourwatch.org.au/News-media/Media-Contacts	مه کوئ: د نظر لپاره یووازي پر پولیس او قضا باندې تکیه وکړئ. پولیس کولای شي د رپوټ ورکړ شوي جرم تاریخچه وړاندې کړي، خو د بنځو پر وړاندې د ډیریو تاوتریخوالو په هکله رپوټ نه ورکول کېږي

دا سند یو لنډیز دی دا چې څرنګه د بنځو او کوچنیانو پر وړاندې د تاوتریخوالي په هکله رپوټ ورکړئ. د لا نورو مالوماتو لپاره او دا چې د رپوټ ورکولو بشپړ لارښود لاسته راوړئ، دا ویب پاڼه وګورئ: ourwatch.org.au

یادښتونه

- 1 Australian Human Rights Commission, Ending family violence and abuse in Aboriginal and Torres Strait Islander communities, 2006
- 2 Our Watch, Changing the picture, 2018
- 3 Australian Domestic and Family Violence Review Network, Data Report, 2018
- 4 Our Watch, Changing the picture, 2018
- 5 Our Watch, Change the story: A shared framework for the primary prevention of violence against women, 2015

